

ПІДВИЩЕННЯ ВИХОДУ ІНКУБАЦІЙНИХ ЯЄЦЬ ВІД КАЧОК БАТЬКІВСЬКОГО СТАДА

Г.І. САХАЦЬКИЙ, кандидат сільськогосподарських наук
Південна філія НУБіП України «КАТУ»

Вивчено динаміку відкладання яєць качками батьківського стада залежно від загальної інтенсивності їх несучості. Встановлено, що чим вище рівень інтенсивності несучості качок у стаді, тим раніше на початку доби вони розпочинають відкладання яєць. Урахування виявленої особливості качок сучасних кросів забезпечує підвищення виходу інкубаційних яєць у стаді на 13,7%.

Батьківське стадо, інкубаційні яйця, інтенсивність несучості, качки, крос качок, яйця качок.

Виводимість яєць є показником, що суттєво впливає на ефективність роботи племінного птахівничого репродуктора з розведення качок сучасних м'ясних кросів. Параметри цього показника залежить від застосованого режиму інкубації яєць, технологічних прийомів та умов їх виробництва. Так, при виробництві яєць качок важливим завданням є забезпечення чистоти їх шкаралупи, від якої залежить їх виводимість. Як відомо [8], качки сучасних кросів є недбайливі несучки і не переймаються пошуком гнізда, затишної або чистої місцини в пташнику та відкладають яйця абиде, в тому числі на брудну підстилку. Деякі качки стада, крім того, відкладають яйця ще до світанку або до вмикання світла в пташнику. Знесені до світанку яйця тривалий час перебувають на підстилці незбираними і тому набувають надзвичайного забруднення, спричиненого паруванням качок, їх активним пересуваються між годівницями і напувалками. Яйця, що надзвичайно забруднені послідом, мікроорганізмами та мікроскопічними грибами не допускають до інкубації [3,5]. Тому для підвищення виходу інкубаційних яєць від стада качок застосовують їх збирання якомога раніше на початку дня

з наступними повтореннями через кожну годину [4]. Цей технологічний прийом є логічний, але експериментально не обґрунтований. Тому ми дослідили динаміку несучості качок батьківського стада сучасного кросу протягом доби для обґрунтування пропозицій з підвищення виходу інкубаційних яєць.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження виконані в умовах навчально-дослідної ферми Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України “Кримський агротехнологічний університет”, що розташована в с. Сонячне (Сімферопольський район, АР Крим) на качках кросу Благоварський у 2009 році. Цей крос качок є дволінійним. Тому батьківське стадо згідно з нормативними вимогами [2,3] складалося з качурів батьківської лінії Б1 та качок материнської лінії Б2 за статевим співвідношенням 1:4

Дослідну птицю утримували відповідно до встановлених правил [1] та норм [2] на підлозі з підстилкою в секціях по 200 голів. При цьому застосовували сухий тип годівлі згідно з нормами Інституту птахівництва УААН [7] та з використанням комбікормів, що відповідали вимогам ДСТУ 4120 [6]. Водою птицю забезпечували цілодобово. Загальне поголів'я качок та качурів у дослідах становило 3600 голів. Їх розділили на дві групи, дослідну і контрольну, по 9 секцій або по 1800 голів в кожній. Дослід тривав впродовж усього відтворювального періоду качок, а саме з 25 лютого до 25 липня. Тривалість світлового дня для качок становила 14 годин, від 6-00 до 20-00 години доби. Впродовж дослідження щоденно визначали валовий збір яєць, інтенсивність несучості качок та враховували час знесення стадом 25%, 50%, 75% і 100 яєць від їх добового валового збору. Збирання яєць у качок дослідної групи починали о четвертій годині ранку і продовжували через кожні 30 хвилин. Для цього до початку світлового дня (до 6-00 ранку) вмикали на декілька хвилин контрольне затемнене освітлення. Збирання яєць у качок контрольної групи розпочинали о 6 години ранку, тобто на початку технологічного світлового дня.

Результати досліджень. Встановлено, що інтенсивність несучості качок батьківського стада є показником, що впливає на активність відкладання ними яєць до початку та на початку світлового дня. Так, на початку відтворного сезону, коли інтенсивність несучості в дослідній групі качок досягла 90–92%, до 4-ої години ранку вони відкладали 25% від добової кількості знесених яєць, до 4 год. 30 хв. – 50%, до 5-ої години – 75% і до 6-ої години – 100%. Таким чином, у разі 90-92% інтенсивності несучості качок стада, на 6-ту годину ранку, коли в пташнику вмикається світло і розпочинається світловий день, добова кількість яєць є вже практично відкладена. У такому разі в умовах звичайного виробничого процесу, пташниця, розпочинаючи свій робочий день о 6-й годині ранку, стикається із забрудненням качками значної кількості знесених яєць. Однак, як свідчать наведені в таблиці дані, через 8-10 тижнів від початку відтворювального сезону (інтенсивність несучості в стаді зменшилася до 75-80%), на 6-ту годину ранку качки дослідної групи відкладали понад 50%, але менше ніж 75% яєць від їх загальної добової кількості. Через 16-20 тижнів від початку відтворювального сезону (інтенсивність несучості зменшувалась до 60-65%), на 6-ту годину ранку качки відкладали лише 25% яєць від їх загальної добової кількості. На нашу думку, це і є причиною того, що в контрольній

Динаміка відкладання яєць качками батьківського стада

Час знесення яєць, година доби	Питома частка від загального числа знесених за добу яєць, %			
	25	50	75	100
до 4-00	*	—	—	—
4-30	—	*	—	—
5-00	**	—	*	—
5-30	—	**	—	—
6-00	***	—	—	*
6-30	—	***	**	—
7-00	—	—	***	—
7-30 і пізніше	—	—	—	**
8-00 і пізніше	—	—	—	***

*Інтенсивність несучості качок стада становила 90–92%;
** – 75–80%;*** – 60–65%

групі питома частка забруднених яєць наприкінці відтворювального сезону качок зменшилася майже в 5 разів порівняно з його початком.

Яйця залежно від рівня забруднення шкаралупи, вважали придатними для подальшої інкубації або непридатними. У дослідній групі загальна кількість забруднених яєць за період досліду була в 4,8 раза меншою, ніж у контрольній. Вихід інкубаційних яєць у дослідній групі качок за 20 тижнів відтворювального сезону був на 13,7% більшим ніж у контрольній. Таким чином, збирання яєць за 2 години (з 30-хвилинними інтервалами) до початку світлового дня (о 4 годині ранку) на початку відтворювального сезону та за 1 годину (о 5 години ранку) у разі зниження інтенсивності несучості качок до 75-80%, забезпечує підвищення виходу інкубаційних яєць в їх батьківському стаду на 13,7%.

Висновки

1. Активність відкладання качками батьківського стада яєць до початку нормативного світлового дня залежить від загальної інтенсивності його несучості.

2. На початку відтворювального сезону в разі інтенсивності несучості в стаді 90-92%, до 6-ї години ранку качки відкладають 100% загальної добової кількості яєць.

3. Для підвищення не менше ніж на 13,7% виходу інкубаційних яєць від качок батьківського стада м'ясного кросу збирання їх на початку відтворювального сезону (при інтенсивності несучості 90%) доцільно розпочинати о 4 години ранку, в разі зниження інтенсивності несучості до 75-80% – о 5 годині ранку і лише при її зниженні до 60-65% – о 6 годині ранку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ветеринарно-санітарні правила для птахівницьких господарств і вимоги до їх проектування: затверджені наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 03.07.2004 року, №53.

Зареєстровані Міністерством юстиції України 05.07.01 за № 565/5756. – К., 2004.

2. ВНТП-АПК-04.05 Відомчі норми технологічного проектування. Підприємства птахівництва: затверджені Міністерством аграрної політики України, наказ від 15 вересня 2005 року, №473, 90 с. Введені в дію з 01 січня 2006 року на заміну ВНТП-СГіП-46-4.94. – К., 2005.

3. Довідник птахівника. Технологічні нормативи виробництва продукції птахівництва. Базові та перспективні технології / [Сахацький М. І., Івко І. І., Іонов І. А. та ін.]; під ред. М. І. Сахацького. – Харків: Інститут птахівництва УААН, 2001. – 160 с.

4. Інкубація яєць сільськогосподарської птиці : [методичний посібник / під ред. В. О. Бреславця]. – Харків: Інститут птахівництва УААН, 2001. – 92 с.

5. Инкубация яиц сельскохозяйственной птицы: [методическое пособие] / М. Т. Тагиров, Н. В. Шомина, А. Б. Артеменко [и ед.]. – Борки: Институт птицеводства УААН, 2009. – 132 с.

6. Комбікорми повнораціонні для сільськогосподарської птиці. Технічні умови : ДСТУ 4120-2002.

7. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / [під ред. Ю. О. Рябоконя]. – Бірки : Інститут птахівництва УААН, 2005. – 101 с.

8. Хорст фон Лютиц Гуси и утки / Хорст фон Лютиц; [пер. С нем.]. – М.: ООО “Издательство Астрель”, ООО “Издательство АСТ”, 2003. – 183 с.: ил.

Повышение выхода инкубационных яиц уток родительского стада.

Сахацкий Г.И.

Изучена динамика снесения яиц утками родительского стада в течение дня в зависимости от общей интенсивности их яйценоскости. Установлено, что чем выше уровень интенсивности яйценоскости уток по стаду, тем раньше в начале суток они начинают откладывать яйца. Практическая реализация выявленной особенности уток современных кроссов обеспечивает повышение выхода инкубационных яиц по стаду на 13,7%.

Инкубационные яйца, интенсивность яйцекладки, кросс уток, родительское стадо, утки, яйца уток .

Sakhatsky G.I. INCREASING OF OUTPUT OF INCUBATION EGGS IS
FROM DUCK OF PATERNAL HERD

The dynamics of laying of eggs the ducks of paternal herd depending on general intensity of their bearing is probed. That than higher level of intensity of bearing of ducks in a herd, the before at the beginning of days they begin laying of eggs is discovered. The account of found out the feature of ducks of modern cross races is provided by the increase of output of incubation eggs on a herd on 13,7 %.

Paternal herd, incubation eggs, intensity of bearing, duck, cross race of ducks, egg of ducks.